

Daniel Castelao elkartek Letra Galegoen Eguna ospatuko du

PASAIA

Joan den astelehenean, maiatzak 17, ospatu zen Letra Galegoen Eguna loturiko jardunaldiak antolatu ditu Trintxerpeko Daniel Castelao kultur taldeak, Pasaia Udalaren eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren laguntzaz. Gaur hasi eta igandera bitartean, hainbat hitzaldi eta bideo emanaldi izango dira Trintxerpeko Itsas-Etxean.

Aurtengo ospakizunak Eduardo Blanco Amor idazlea (Ourense, 1897-Vigo, 1978) omenduko du bereziki. Eleberrigile, antzerkilari, poeta eta kazetari izan zen Blanco Amor. Bere lanik ezagunenetakoa bat, 'A Esmorga' eleberria izan zen, gaztelaniaz 'Parrranda' izenburupean itzulia, eta Gonzalo Suarez zinemagile espainiarraren izen bereko filmaren oinarri. Federico Garcia Lorca eta Luis Cernudaren adiskide min izan zen, eta 1936ko gerra ostean emigratu beharra izan zuen. Horren ondorioz, Argentinan egin zituen urte asko.

GAUR LEHEN HITZALDIA

Gaur, arratsaldeko 20.00etan, Deustuko Unibertsitateak Donostian duen EUTGko egoitzan historia modernoko irakasle den Xose Estevezek 'Os camiños de Santiago en Galiza' ('Donejakue bideak Galizian') gaiaren inguruko hitzaldia egingo du. Bihar, berri, Deustuko Unibertsitateak Donostian duen EUTGko egoitzan Erdi Aroko historia katedraduna den Jose Luis Orellak 'Os camiños de Santiago en Euskal Herria' ('Donejakue bideak Euskal Herrian') gaia jorratuko du. Bi hitzaldiok bideo emanaldi bana izango dute osagarri gisa.

Larunbatean, goizeko 11.00etan hasiko dira Letra Galegoen Egunaren inguruko ospakizunak, izenburutzat 'Santiago: arte e historia' duen bideo emanaldiarekin. Eguerdiko 12.00etan, berri, Idazle Galegoen Elkarteko idazkari den Miguel Anxo Fernan-Vello idazle eta kazetariak Eduardo Blanco Amor idazlearen inguruko hitzaldia egingo du. Ondoren, Castelaori omenaldia egingo zaio, bere izeneko kalean, Novas Fontes gaitari taldearen musikaren laguntzaz.

Bederatzi neska dantzari bakarrik

Gasteizko La Compañía balet taldeak bere kabuz dabilela dio

Gaur Principal antzokian Gasteizko La Compañía balet taldeko bederatzi neska dantzari ariko dira, maiatzaren dantza programaren barruan. Sofia Abaituak zuzentzen duen talde honek, laguntza ezagatik bere kabuz ibili beharra daukanak, dantzari gazteak bildu nahi ditu.

LUIS KARLOS GARCIA / GASTEIZ

Sofia Abaitua eta Victoria Fernandez de Pinedo, La Compañía taldeko zuzendaria eta zuzendari artistiko eta koreografoa hurrenez hurren, prentsaurrekoan azaldu ziren atzo Gasteizen, gaur gauean Principal antzokian eskainiko duten ikuskaria aurkezteko.

Gaur ariko diren bederatzi neska dantzari egundoko abagunea izango dute, dantza ikuskariak eskaintzeko aukerak ez baitira gehiegi. «Udalak ekitaldi bat egiteko modua eman zigun duela bi urte». Orain berriro udal programazioaren barruan egingo dute eta obra presa apur batez egokitu behar izan dute maiatzaren egitarauan estreinaldia egiteko.

Baina udal eta foru laguntza-aren bat edo beste aparte utzita, ezer gutxi. Dantzariak artearen arlo honetan aski bakarrik daudela diote, «gure kabuz», baina taldea handiagoa izango balitz ere gauzak ez lirateke neurri handian aldatuko. «Balet handiak desegiten dira, Bolshoi kasu, eta dantza konpainia pribatua ez da sekula

Abaitua eta Fernandez de Pinedo, atzoko prentsaurrekoan. OLALDE

errentagarri suertatzen», dio Abaituak.

Guzti hau gutxi balitz edo, dantzariak maila ona lortu eta Gasteiz nahiz Euskal Herriatik alde egin beharrean daude. Sofia Abaitua dantza irakasleak hainbat dantzariaren heziketan egin du lan urteta zehar.

Orain, ordea, «belaunaldi berriei aukerak eskaintzea» nahi du La Compañía talde berriari esker. Hala ere, kanpoko dantzariak fitxatzeko asmoa du.

Gaur Principalean bi zatitan bereiztuko dute ikuskaria. Fernandez de Pinedoren esanetan, «antzerki kutsuko dantza» da aurrenekoa eta «dantza hutsa» bigarrena. 'La intrusa' du izenburua lehenak, Igor Stravinskiren musika erabiltzen du eta neoklasikoa da. Bigarrenak 'Krack' du izena, Peter Gabrielen musikaren gainean eginda da eta plas-

tiko samarra da. Dantzari guztiak 15-18 urte bitartekoak dira.

Nekane Saez, Eva San Martin, Nuria Erkiaga, Ainara Ispizua, Leticia Carreño, Amaia Sarazibar, Nuria Lopez, Raquel Recio eta Maria Garrido dira artista gazteok.

«Ez dago mutilik. Normalean berandu samar hasten dira dantza egiten, eta beraz, dantza garaikidearen bidea nahiago izaten dute, klasikoa baino», dio Abaituak.

Hala ere, gaur estreineko aldiz Gasteizen agertuko duten obran ez da dantzari mutilen falta sumatuko, «dagoenari ederki egokiturik baitago».

VICTOR ULLATE BILBO Balantxine dantzari ezagunaren bi koreografiak osatzen dute Victor Ullateren Baletak bihar eta etzi Bilboko Arriaga Antzokian antzeztuko duten egitaraua.

Julio Kagetaren aurkezpen kontzertua

Ermuko Julio Kageta musika taldeak bihar zuzenean aurkeztuko du disko berria euren herriko plazan. 'Mestizu' izeneko bigarren lan honen zuzeneko aurkezpen kontzertua izango da. Atzo, argazkian ageri den moduan, Donostian prentsaurrean eman zuten ezagutzera Iruñeko Gor disketxearen babesean kaleratu den disko hau.

Scheifler: «Euskal kulturak etengabeko aldaketa bizi du

BILBO

Euskal kultura etengabeko aldaketa prozesuan dagoela adierazi zuen herenegun Jose Ramon Scheifler Deustuko Unibertsitateko idazkari nagusiak, unibertsitate honek Forum Deustok euskal kulturaren inguruan antolatutako zikloaren barruan egin zuen hitzaldian. «¿Existe una cultura vasca?» ('Ba ote dago euskal kultura bat?') izan zen bere hitzaldiaren izenburua. Espazioan zein denboran aldakorra da euskal kultura, Scheiflerrek esan zuenez: kontraesankorra, mestizoa, emankorra. Bi jarrera berezi ditu, euskal kulturak, oso bereak: asimilazioa eta erresistentzia. «Ezaugarri hauek guztiak gure herriak askatasunaren aldeko bilaketan bizi izan duen borroka etengabearen ondorio dira», hizlariak argitu zuenez.

Euskal kulturaren definizioa egitea oso zaila dela esan zuen Scheiflerrek, «Euskal Herrian bi kultura ezberdin baitaude, euskalduna bata eta gaztelaniazkoa bestea, elkarren ondoan bizi direnak, eta, aldi berean, euskara bi hizkuntza ezberdinen artean bizi baita, espainieraren eta frantsesaren artean».

HIZKUNTZA ETA KULTURA

Askoren ustez, hizkuntza identifikazio kulturalaren faktore erabakiorra den arren», esan zuen Scheiflerrek, «gehiegizkoa iruditzen zait Euskal Herriaren izateaz hitz egitea euskararen izatearekiko derrigorrezko lotura eginik». Teologo ezagunaren ustez, euskal pentsamoldea ezagutzeko ez da derrigorrezkoa euskaraz jakitea, hori esatean «euskaraz ez dakitenei jakituria hori ukatzen baitzaie». Gainera, Scheiflerren ustez, «hizkuntza guztiak berdinak dira, hizkuntza guztiak balio baitute beste hizkuntzetan esana adierazteko». Industrializazioaren ondoren Euskal Herria inmigrazio gunea izan zela esan zuen Scheiflerrek, eta kezkatuta agertu zen euskal kulturak izan dezakeen etorkizuneari: «Nire galdera hau da: Izango ote da Euskal Kulturarik, kultura guztiak bateratzen direnean eta Europako Komunitatea gauzatzen denean?».